

In het spoor van de bedrijfsplanner

De agenda's van de bedrijfsplanners van de Vlaamse Landmaatschappij zitten deze dagen overvol, want de deadline van 1 oktober voor het aanvragen van beheerovereenkomsten komt dichterbij. Sven Jardin is een van de ervaren bedrijfsplanners bij de VLM. Hij adviseert landbouwers over de beheerovereenkomsten die in hun bedrijf mogelijk zijn. Hij maakte tijd vrij om zijn ervaring en tips met ons te delen.

Nele Kempeneers

Sven Jardin heeft al een lange carrière bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Als pas afgestudeerde solliciteerde hij bij de provinciale zetel van VLM in Diest. Hij deed er ervaring op in allerlei functies. Toen de dienst Beheerovereenkomsten in 2000 opgestart werd, was hij daarbij betrokken. Vandaag maakt Sven deel uit van een team van 17 bedrijfsplanners in de provincies Vlaams Brabant, Limburg en Antwerpen. In teamverband gaan zij de uitdaging aan om samen met de landbouwers te zorgen voor meer biodiversiteit en een beter leefmilieu in het agrarisch gebied.

Wat houdt jouw job als bedrijfsplanner bij de VLM precies in?

“Landbouwers die een beheerovereenkomst zouden willen sluiten, nemen contact op met mij, maar ik neem zelf ook contact op met landbouwers met geschikte percelen. Ik ga langs, geef

toelichting bij de pakketten en dan maken we samen een voorstel op van de mogelijkheden op dat specifieke bedrijf. We werken dus niet alleen op vraag van een landbouwer, maar proberen ook gebiedsgericht te werken. In mijn werkingsgebied speelt de grauwe kiekendief een sleutelrol. We proberen voor die soort maatregelen te nemen die gunstig zijn voor de beschikbaarheid van voedsel, voor nestgelegenheid of beschutting. Elke bedrijfsplanner heeft een werkingsgebied waar hij of zij het eerste aanspreekpunt is. We werken ook nauw samen met andere partners, zoals de Regionale Landschappen. We kunnen ook gebruik maken van hun kantoren, die handig gelegen zijn.

Belangrijk om te weten is dat een beheerovereenkomst altijd vrijwillig is en dat we landbouwers dus nooit zullen verplichten om een overeenkomst te sluiten. Als bedrijfsplanner ▶

Sven Jardin:

“Ik wil landbouwers altijd eerlijk en correct adviseren.”

Sven Jardin (links) geeft akkerbouwer Dirk Draelants uit Eliksem advies over zijn huidige en toekomstige beheerovereenkomsten.

Goed om te weten

- De deadline om een beheerovereenkomst aan te vragen loopt af op 1 oktober.
- Bij het invullen van een aanvraag kunnen landbouwers zich laten bijstaan door de bedrijfsplanners van de VLM. Doe je aanvraag liefst digitaal via het BO-loket (een onderdeel van Mestbankloket), maar het kan ook per post. De formulieren vraag je aan bij je regionale afdeling van de VLM. Je vindt de contactgegevens op de website van de VLM.

ben ik voor een landbouwer het aanspreekpunt van bij het begin van de overeenkomst en tot ze afloopt. Dat houdt ook in dat ik ga bekijken of ze correct beheerd wordt. Zie ik dingen die niet in orde zijn, dan start ik een begeleiding op en stuur bij. Het is niet zo dat wij controles uitvoeren, hoor. Die zijn de verantwoordelijkheid van het departement Landbouw en Visserij of de dienst Handhaving van de VLM.”

Welke problemen zie je geregeld opduiken?

“We zien de meeste fouten in het beheer van de houtige landschapselementen en bij complexere beheerpakketten, zoals de combinatie van grasstroken met vogelvoedselgewas. Het betreden van de grasstroken is zo’n courant probleem. Vaak is niet de landbouwer zelf de overtreder, maar aanpalende landbouwers, loonwerkers, wandelaars, ruiters of jagers. Het is dikwijls verleidelijk om de grasstrook te betreden, omdat die een kortere route vormt of omdat andere toegangswegen, zoals holle wegen, te smal zijn voor de moderne landbouwmachines. Het doet er niet toe wie de overtreding begaan heeft, bij controle is de sanctie voor de landbouwer die de overeenkomst gesloten heeft. De sanctie varieert tussen 10 en 150% korting op de vergoeding voor de landbouwer, afhankelijk

van de aard van de overtreding. Er is wel een meldingsprocedure voor wie opmerkt dat derden schade berokkend hebben aan zijn beheerovereenkomst of voor uitzonderlijke klimatologische schade. Het hoofdbestuur van VLM bekijkt dan de situatie en kan oordelen dat op een controle in dat jaar geen sanctie volgt.

Andere klassieke fouten zijn het ontbreken van de factuur of van het etiket van zaaizaden voor een gras-kruidentmengsel en de vaststelling van gaten in houtkanten, heggen en hagen.”

Staan veel landbouwers positief tegenover beheerovereenkomsten?

“Het areaal van de gesloten beheerovereenkomsten stijgt jaar na jaar en in 2018 is het aantal deelnemende landbouwers significant gestegen. Vandaag hebben zo’n 3500 Vlaamse landbouwers een overeenkomst met de VLM. De realiteit is natuurlijk dat de landbouw het moeilijk heeft en dat de vergoeding voor een beheerovereenkomst vaak interessant is. Toch is het financiële niet de enige motiverende factor, want landbouwers staan dicht bij de natuur en ze zijn zich bewust van de pijnpunten in het leefmilieu. Ze erkennen de meerwaarde van een gezond leefmilieu voor de mens en voor de eigen landbouwactiviteit. Het helpt ook wanneer een

bekende landbouwer een beheerovereenkomst sluit. Dan zien we vaak dat er snel interesse volgt van anderen uit de streek.

Er zijn wel nog hardnekkige misverstanden die landbouwers wantrouwig maken. Zo is er de onterechte vrees dat je een ingezaaide grasstrook die na vijf jaar de status van blijvend grasland krijgt, niet meer zou mogen omzetten naar akkerland. Indien je zo’n grasstrook omploegt in het jaar nadat de beheerovereenkomst afloopt, word je nooit geconfronteerd met een herinzaai verplichting. Alleen in VEN-gebied moet je dat eerst aanvragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos.

De maatregelen voor de grauwe kiekendief zijn erg populair, maar er is ook de bezorgdheid dat je met allerlei extra maatregelen opgezadeld zult worden wanneer die zeldzame vogel effectief op je perceel gespot wordt. Dat is niet zo, maar de bekommernis is begrijpelijk, omdat het sluiten van een overeenkomst een grote verantwoordelijkheid inhoudt. Maar de resultaten lonen en bezorgen veel voldoening.”

De wetgeving verandert snel, denk maar aan MAP 6. Hoe beïnvloedt dat jullie werking?

“We volgen de nieuwe wetgeving nauwgezet op en proberen de landbouwers zo goed mogelijk te informeren. Het nieuwe MAP 6 heeft invloed op de landbouwactiviteit en de bedrijfsvoering. Dan worden de beheerovereenkomsten op bedrijfsniveau ook onder de loep genomen. Als bedrijfsplanner hebben wij een nauw contact met de landbouwers en we detecteren snel eventuele problemen met aanverwante wetgeving. Hierdoor kunnen we zoeken naar oplossingen die compatibel zijn met de verschillende doelstellingen. Landbouwers met vragen kunnen contact opnemen met de VLM. De medewerkers van de Mestbank en de bedrijfsplanners staan voor hen klaar.” ■

Wat is een beheerovereenkomst?

Een beheerovereenkomst is een vrijwillige, vijfjarige overeenkomst met de Vlaamse Landmaatschappij om extra inspanningen te doen voor het milieu, de natuur en de biodiversiteit in Vlaanderen, in ruil voor een jaarlijkse vergoeding. Een beheerovereenkomst bestaat uit één of meerdere beheerpakketten. Een pakket omvat maatregelen en voorschriften die gericht zijn op het behoud of de verbetering van de kwaliteit van het milieu, de natuur of het landschap.

 www.vlm.be/nl/themas/beheerovereenkomsten